

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 kwietnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Piotr Prusinowski (przewodniczący)

SSN Maciej Pacuda

SSN Romualda Spyt (sprawozdawca)

w sprawie z odwołania K. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Zabrzu

o emeryturę górniczą,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń

Społecznych w dniu 17 kwietnia 2024 r.,

skargi kasacyjnej organu rentowego od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi

z dnia 13 lipca 2022 r., sygn. akt III AUa 657/21,

1. uchyla zaskarżony wyrok i oddala apelację,

**2. zasądza od K. S. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych
Oddziału w Zabrzu kwotę 240 (dwieście czterdzieści) zł tytułem
zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego z ustawowymi
odsetkami z art. 98 § 1¹ k.p.c.**

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 15 września 2020 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Zabrzu odmówił K. S. prawa do emerytury górniczej, uznając, że nie udowodnił żadnego okresu pracy górniczej czy równorzędnej z pracą górniczą.

Wyrokiem z dnia 24 marca 2021 r. Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalski oddalił odwołanie K. S. od powyższej decyzji.

Sąd Apelacyjny w Łodzi, wyrokiem z dnia 13 lipca 2022 r., zmienił zaskarżony przez odwołującego się wyrok oraz poprzedzającą go decyzję organu rentowego i przyznał K. S. prawo do emerytury górniczej od 3 czerwca 2020 r. oraz rozstrzygnął o kosztach postępowania.

W sprawie ustalono, że K. S. od 23 sierpnia 1990 r. do chwili obecnej jest zatrudniony w P. S.A. Oddziale Kopalni Węgla Brunatnego B. na Oddziale Rs 2 jako sztygar zmianowy. Jest to Oddział eksploatacji samochodów lekkich zajmujący się przewozem pracowników zatrudnionych na stanowiskach górniczych. Oddział ten zajmuje się przewozem pracowników obsługujących maszyny podstawowe kopalni oraz zabezpiecza Oddział KWB karetkami górniczego pogotowia ratunkowego. Pracownicy kopalni dowożeni są z tego Oddziału pojazdami osobowo-terenowymi o dopuszczalnej masie do 3,5 tony oraz samochodami ciężarowymi przystosowanymi do przewozu 20 osób o dopuszczalnej masie do 14 ton.

Do obowiązków sztygara zmianowego na tym Oddziale należało: opracowanie dziennego planu taboru samochodowego na dzień następny i przedstawienie go przełożonym do zatwierdzenia, prowadzenie ewidencji kart drogowych, ścisłe określenie zadań kierowcy, z wyznaczeniem dokładnej trasy jazdy i czasu przeznaczonego na wykonanie konkretnego zadania, wstępna weryfikacja kart drogowych w zakresie czasu pracy i zużytego paliwa, bieżące dopilnowanie zdawania kart drogowych, ścisłe przestrzeganie miesięcznego limitu czasu pracy kierowców, informowanie kierowców co do właściwego wypełniania kart drogowych, prowadzenie dziennika dyspozytorskiego, wystawianie kierowcom delegacji i wniosków na zaliczkę na zakup paliwa, przechowywanie dowodów rejestracyjnych i kluczyków do pojazdów w szafie do tego przeznaczonej, przestrzeganie zakazu zatrudniania kierowców w stanie nietrzeźwym, prowadzenie systematycznej analizy przepracowanych godzin kierowców, wypełnianie dokumentacji przewozowej, prowadzenie szkoleń wstępnych, prowadzenie ewidencji talonów paliwowych,

wykonywanie innych poleceń służbowych przełożonych w zakresie bieżącej pracy oddziału, sprawdzanie jak wyglądają drogi dojazdowe na odkrywkę, organizowanie akcji naprawczej, gdy pojazd uległ awarii, przekazywanie kierowcom informacji o zamknięciu różnych dróg wewnętrznych, kontrolowanie wyjazdów karettek pogotowia z pogotowia górniczego. Parking, na którym stały pojazdy na Oddziale rs-2, oddalony był od odkrywki o 2 do 3 km. Odwołujący się nie otrzymywał dodatku za prace na odkrywce, nie miał też limitu godzin, które musiał spędzić na terenie odkrywki. Większość obowiązków wykonywał na placu postojowym dla samochodów Oddziału Rs 2, gdzie miał swoje biuro. Wykonuje te same obowiązki od 23 sierpnia 1990 r. do chwili obecnej. Okręgowy Urząd Górniczy wydał Zatwierdzenie o zaliczeniu K. S. do osób średniego dozoru ruchu w specjalności technicznej i mechanicznej w zakładach górniczych jako zatrudnionego na stanowisku sztygara zmianowego oddziału Transportowego rs-2. Pracodawca sporządził charakterystykę stanowiska pracy K. S. w dniu 6 sierpnia 2020 r., podając, że od 23 sierpnia 1990 r. „do nadal” jest on zatrudniony na stanowisku sztygara zmianowego i do jego obowiązków należy: zabezpieczenie na prowadzonej zmianie wszystkich potrzeb poszczególnych komórek organizacyjnych kopalni w zakresie samochodów osobowo-terenowych z napędem na wszystkie osie, pojazdów przeznaczonych do przewozu pracowników oddziałów górniczych do maszyn podstawowych układu KTZ, nadzór i kontrola pracowników zatrudnionych na oddziale, nadzór i kontrola nad prawidłową eksploatacją pojazdów poruszających się po terenie odkrywki i prawidłowym przewozem osób, organizowanie stanowisk pracy zgodnie z techniką górnictwa ze szczególnym uwzględnieniem prac stwarzających zagrożenie. W dniu 18 maja 2020 r. pracodawca wystawił wnioskodawcy świadectwo wykonywania pracy górniczej, w którym podał, że w okresie od 23 sierpnia 1990 r. „do nadal” jest on zatrudniony na stanowisku sztygara zmianowego oddziału związanego z utrzymaniem ruchu – „Zarządzenie nr 9 MPiH z dnia 23.12.1994 r. Zał Nr 3 litera c poz. 2.”.

Stanowisko sztygara zmianowego w Oddziale rs-2 (Oddziale Eksploatacji Samochodów Osobowych) jest wymienione w Planach ruchu Zakładu Górniczego KWB „B.” jako stanowisko D, czyli dozoru ruchu od 1975 r.

Sąd Apelacyjny, powołując się na wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 lutego 2020 r., I UK 363/18 (OSNP 2021 nr 3, poz. 33), podkreślił, że praca wymieniona w

art. 50c ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2023 r., poz. 1251 ze zm.; dalej ustawa emerytalna), to praca na stanowiskach kierownictwa i dozoru ruchu wynikających z planu ruchu danego zakładu górniczego i wykonywanie pracy na stanowisku odpowiadającemu którejś z pozycji Załącznika do zarządzenia nr 9 Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 23 grudnia 1994 r. w sprawie określenia stanowisk kierownictwa ruchu i dozoru ruchu pod ziemią, w kopalniach siarki i kopalniach węgla brunatnego, na których zatrudnienie uważa się za pracę górniczą (Dz.Urz. MPiH z dnia 1 lipca 1995 r. nr 1, poz. 4) czy pozycji wykazu stanowisk kierownictwa lub dozoru ruchu danego zakładu górniczego, zawartego w planie ruchu zakładu, nie jest pozbawione waloru pracy górniczej w rozumieniu art. 50c ust. 1 pkt 5 ustawy emerytalnej. Ważne jest wykonywanie czynności kierownictwa lub dozoru ruchu wynikających z zakresu czynności przypisanych określonym stanowiskom. Stwierdził, że w kopalniach węgla brunatnego stanowiska kierownictwa lub dozoru ruchu określa załącznik Nr 3. W załączniku tym pod poz. C. 2 figuruje „szytgar zmianowy oddziału wiertniczego, wydobywczego i oddziału związanego z utrzymaniem ruchu, remontowego, wulkanizacji taśm przenośnikowych oraz rekultywacji górniczej według nazwy oddziału, w którym jest zatrudniony”. Oddział rs-2 był i jest oddziałem utrzymania ruchu. Stanowisko szytgara zmianowego w Oddziale rs-2 (Oddziale Eksploatacji Samochodów Osobowych) jest wymienione w Planach Ruchu Zakładu Górniczego KWB „B.” jako stanowisko D, czyli dozoru ruchu.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego, nietrafnie organ rentowy twierdzi, że dozór ruchu musi dotyczyć tylko prac wymienionych w punkcie 4 art. 50c ustawy emerytalnej. Przepis zawarty w punkcie 5 tego artykułu takich wymagań nie stawia. Stanowi on bowiem tylko, że ma to być praca w kopalniach węgla brunatnego oraz w przedsiębiorstwach i innych podmiotach, o których mowa w punkcie 4, na stanowiskach określonych w drodze rozporządzenia. Punkt 5 nie odsyła zatem do prac wskazanych w punkcie 4. Odsyła natomiast do podmiotów, w których wykonywana jest praca górnicza, a są nimi przedsiębiorstwa i inne podmioty wymienione w pkt 4. Punkt 4 stanowi, że chodzi w nim o przedsiębiorstwa i inne podmioty wykonujące roboty górnicze dla kopalń siarki i węgla brunatnego - i tylko w tym zakresie pkt 5 odsyła do pkt 4. W art. 50c pkt 5 chodzi o stanowiska dozoru lub

kierownictwa ruchu kopalń siarki i węgla brunatnego, które zajmować mogą również pracownicy zatrudnieni w podmiotach wykonujących roboty górnicze dla tych kopalń. Decydujące znaczenie dla oceny, czy odwołujący się wykonywał pracę górniczą wymienioną w art. 50c pkt 5 ustawy emerytalnej ma umieszczenie zajmowanego stanowiska w planach ruchu zakładu górniczego i wykonywanie pracy zgodnie z zajmowanym stanowiskiem.

Sąd Apelacyjny zwrócił uwagę, że odwołujący się legitymuje się od 22 sierpnia 1990 r. zatwierdzeniem Okręgowego Urzędu Górniczego w Częstochowie w charakterze osoby średniego dozoru w specjalności technicznej mechanicznej w zakładach górniczych, uprawniającym go do wykonywania czynności dozoru nad ruchem zakładu górniczego.

Z tych przyczyn Sąd Apelacyjny uznał, że K. S. w okresie od 23 sierpnia 1990 r. do 18 maja 2020 r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał obowiązki sztygara zmianowego na stanowisku dozoru ruchu górniczego w oddziale będącym w strukturze ruchu zakładu górniczego i objętym planem tego ruchu. Wykonywał zatem pracę górniczą wymienioną w art. 50c ust. 1 pkt 5 ustawy emerytalnej w wymiarze czasu wskazanym w art. 50b tej ustawy. Sporny okres pracy górniczej wynosi 28 lat, 10 miesięcy i 7 dni. Jednocześnie poza sporem było, że ubezpieczony na datę wniosku spełnił wszystkie pozostałe warunki do nabycia emerytury górniczej.

W skardze kasacyjnej od powyższego wyroku organ rentowy zarzucił naruszenie prawa materialnego, tj.:

a) art. 50c ust. 1 pkt 5 ustawy emerytalnej, przez błędną jego wykładnię wyrażającą się w przekonaniu, że praca odwołującego się na stanowisku sztygara zmianowego na oddziale eksploatacji samochodów lekkich, usytuowanego poza odkrywką, jest pracą związaną z utrzymaniem ruchu zakładu górniczego i jako taka kwalifikuje się jako praca górnicza i uprawnia do emerytury górniczej,

b) art. 50a ust. 1 ustawy emerytalnej, przez błędne jego zastosowanie w stanie faktycznym sprawy i uznanie, że odwołującemu się przysługuje prawo do emerytury górniczej pomimo braku spełnienia przesłanki stażu pracy górniczej.

Skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i „oddalenie od decyzji ZUS Oddział w Zabrze nr [...] z dnia 5 września 2020 r.” oraz zasądzenie od

odwołującego się na rzecz organu rentowego kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym według norm przepisanych.

Odwołujący się, w odpowiedzi na skargę, wniósł o jej oddalenie i zasądzenie od organu rentowego na swoją rzecz kosztów postępowania kasacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest uzasadniona.

Należy wskazać, że Sąd Apelacyjny, odwołując się do poglądów wyrażonych w wyroku Sądu Najwyższego w sprawie I UK 363/18, nie zwrócił uwagi, że odnosi się on do pracy pod ziemią (w kopalniach głębinowych). W przypadku prac tego rodzaju (w kopalni głębinowej) już z samej treści art. 50c ust. 1 pkt 5 ustawy emerytalnej wynika, że pracą taką (na stanowiskach dozoru ruchu oraz kierownictwa ruchu kopalń) są tylko prace wykonywane „pod ziemią”. Dlatego w orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjęto, że praca na stanowiskach dozoru (kierownictwa) ruchu nie może być uwzględniona przy ustalaniu prawa do emerytury górniczej, jeżeli czynności wykonywane na powierzchni stanowią zasadniczą część obowiązków, a zjazdy pod ziemię w stosunku do nich są incydentalne (wyroki Sądu Najwyższego: z 19 kwietnia 2006 r., I UK 246/05, OSNP 2007, nr 7-8, poz. 115; z 7 marca 2013 r., I UK 533/12, LEX nr 1555244; z 11 lutego 2020 r., I UK 352/18, LEX nr 3221392; z 26 lutego 2020 r., I UK 363/18, OSNP 2021, nr 3, poz. 33; z 24 listopada 2022 r., III USKP 7/22, LEX nr 3482177; z 23 marca 2010 r., II UK 273/09, LEX nr 1001309).

W sprawie I UK 363/18 wyjaśnieniu podlegała kwestia, czy odwołujący się wykonywał pracę na stanowisku dozoru ruchu czy kierownictwa ruchu kopalń, przedsiębiorstw i innych podmiotów określonych w pkt 1-3 art. 50c ust. 1 ustawy emerytalnej, przy braku zatwierdzenia odpowiedniego urzędu górniczego na tego rodzaju stanowisku, i wokół tego koncentrowała się argumentacja powołana w jego uzasadnieniu.

Natomiast w niniejszej sprawie rozstrzygnięcia wymaga nie to, czy zajmowane stanowisko było stanowiskiem stanowiska dozoru ruchu w kopalni węgla brunatnego (z przedstawionych ustaleń wynika, że taki charakter miało stanowisko zajmowane

przez odwołującego się w spornym okresie), ale to czy stanowisko dozoru ruchu w kopalni węgla brunatnego objęte jest zakresem art. 50c ust. 1 pkt 5 ustawy emerytalnej, gdy ze względu na specyfikę kopalni węgla brunatnego praca w niej nie jest pracą „pod ziemią”. Innymi słowy, wyjaśnienia wymaga, czy na podstawie samodzielnie stosowanego art. 50c ust. 1 pkt 5 ustawy emerytalnej pracą górniczą jest tylko zatrudnienie pod ziemią na stanowiskach dozoru ruchu oraz kierownictwa ruchu określonych zakładów pracy czy też wszelka praca w dozorze i kierownictwie ruchu. Należy bowiem zwrócić uwagę, za argumentacją zawartą w uzasadnieniu wyroku w sprawie I UK 363/18, że zarządzenie nr 9 Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 23 grudnia 1994 r. w sprawie określenia stanowisk kierownictwa ruchu i dozoru ruchu pod ziemią, w kopalniach siarki i kopalniach węgla brunatnego, na których zatrudnienie uważa się za pracę górniczą, wydane na podstawie art. 5 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 1 lutego 1983 r. o zaopatrzeniu emerytalnym górników i ich rodzin (jednolity tekst: Dz.U. z 1995 r., poz. 154 ze zm.) utraciło moc z dniem 30 marca 2001 r. na mocy art. 75 ust. 2 ustawy dnia 22 grudnia 2000 r. o zmianie niektórych upoważnień ustawowych do wydawania aktów normatywnych oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. Nr 120, poz. 1268). Natomiast na podstawie art. 194 emerytalnej zachowało moc wydane na podstawie art. 5 ust. 5 oraz art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 1 lutego 1983 r. o zaopatrzeniu emerytalnym górników i ich rodzin (Dz.U. Nr 5, poz. 32 ze zm.) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 23 grudnia 1994 r. w sprawie określenia niektórych stanowisk pracy górniczej oraz stanowisk pracy zaliczanej w wymiarze półtorakrotnym przy ustalaniu prawa do górniczej emerytury lub renty - oczywiście w takim zakresie, w jakim nie jest sprzeczne z przepisami ustawy emerytalnej. Załącznik nr 4 do tego rozporządzenia wymienia stanowiska dozoru ruchu i kierownictwa ruchu kopalń siarki lub węgla brunatnego. Odesłanie w tym załączniku do art. 6 ustawy z dnia 1 lutego 1983 r. o zaopatrzeniu emerytalnym górników i ich rodzin wskazuje, że chodzi o jego ust. 2, zgodnie z którym okresy pracy wymienione w ust. 1 pkt 2 i 3 (pracy w przodkach bezpośrednio przy urabianiu i ładowaniu urobku oraz przy innych pracach przodkowych, przy montażu, likwidacji i transporcie obudów, maszyn urabiających, ładujących i transportujących w przodkach oraz przy głębieniu szybów i robotach szybowych, w drużynach ratowniczych, w charakterze mechaników sprzętu

ratowniczego drużyn) zalicza się w wymiarze półtorakrotnym przy ustaleniu prawa do emerytury również tym pracownikom dozoru ruchu i kierownictwa ruchu kopalń, którzy pracują co najmniej przez połowę dniówek roboczych w miesiącu pod ziemią, w kopalniach siarki lub w kopalniach węgla brunatnego. W rozporządzeniu w sprawie określenia niektórych stanowisk pracy górniczej oraz stanowisk pracy zaliczanej w wymiarze półtorakrotnym przy ustalaniu prawa do górniczej emerytury lub renty nie wymieniono stanowisk dozoru i kierownictwa ruchu kopalń węgla brunatnego oraz podmiotów współpracujących jako stanowisk, na których zatrudnienie należy uznać za pracę górniczą.

W obecnej ustawie emerytalnej odpowiednikiem art. 6 ustawy z dnia 1 lutego 1983 r. o zaopatrzeniu emerytalnym górników i ich rodzin jest art. 50d. Zgodnie z nim, przy ustalaniu prawa do górniczej emerytury pracownikom zatrudnionym pod ziemią oraz w kopalniach siarki lub węgla brunatnego zalicza się w wymiarze półtorakrotnym następujące okresy pracy na obszarze Państwa Polskiego: (1) w przodkach bezpośrednio przy urabianiu, ładowaniu i zwałowaniu urobku oraz przy innych pracach przodkowych, przy montażu, likwidacji i transporcie obudów, maszyn urabiających, ładujących, transportujących i zwałujących w przodkach oraz przy głębieniu szybów i robotach szybowych; (2) w drużynach ratowniczych. Zestawienie tych przepisów wskazuje, że ustawodawca przepisem tym nie objął już pracowników dozoru ruchu i kierownictwa ruchu kopalń.

Analiza przedstawionych aktów wykonawczych prowadzi do wniosku, że jedynym aktem prawnym regulującym kwestię kwalifikacji zatrudnienia na stanowiskach dozoru ruchu oraz kierownictwa ruchu kopalń jest wyłącznie art. 50c ust. 1 pkt 5 ustawy emerytalnej, przy uwzględnieniu treści art. 50c ust. 1 pkt 4, w myśl którego za pracę górniczą uważa się zatrudnienie na odkrywce w kopalniach siarki i węgla brunatnego przy ręcznym lub zmechanizowanym urabianiu, ładowaniu oraz przewozie nadkładu i złoża, przy pomiarach w zakresie miernictwa górniczego oraz przy bieżącej konserwacji agregatów i urządzeń wydobywczych, a także w kopalniach otworowych siarki oraz w przedsiębiorstwach i innych podmiotach wykonujących roboty górnicze dla kopalń siarki i węgla brunatnego.

Jak zwrócił uwagę Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 14 czerwca 2023 r., III UZP 4/23 (OSNP 2024 nr 1, poz. 7), z wykładni art. 50c ust. 1 pkt 5 ustawy

emerytalnej, wynika, że w przepisie tym należy wyodrębnić trzy różne kategorie prac, które mogą być kwalifikowane jako prace górnicze: 1) prace w kopalniach głębinowych wykonywane w dozorze lub kierownictwie ruchu pod ziemią oraz takie same prace wykonywane w ramach zatrudnienia w przedsiębiorstwach pomocniczych; 2) niesprecyzowane w samym art. 50c ust. 1 pkt 5 ustawy emerytalnej prace w kopalniach siarki i węgla brunatnego oraz 3) niesprecyzowane w samym art. 50c ust. 1 pkt 5 ustawy emerytalnej prace w przedsiębiorstwach pomocniczych pracujących dla kopalń siarki i węgla brunatnego.

Sąd Najwyższy w powołanym wyżej postanowieniu zauważył, że dopiero po partykule „a także” umieszczonej po fragmencie „pod ziemią na stanowiskach dozoru ruchu oraz kierownictwa ruchu kopalń, przedsiębiorstw i innych podmiotów określonych w pkt 1-3”, w art. 50c ust. 1 pkt 5 ustawy emerytalnej wymieniono zatrudnienie „w kopalniach siarki i węgla brunatnego oraz przedsiębiorstwach i innych podmiotach, o których mowa w pkt 4” (art. 50c ust. 1 ustawy emerytalnej) z dookreśleniem, że chodzi o zatrudnienie wyłącznie na stanowiskach określonych przez ministra właściwego do spraw gospodarki w porozumieniu z innymi ministrami. Z uwagi na taką konstrukcję art. 50c ust. 1 pkt 5 ustawy emerytalnej oraz treść delegacji ustawowej, w przypadku kopalń siarki i węgla brunatnego oraz przedsiębiorstw pomocniczych świadczących usługi dla tych dwóch rodzajów kopalń, nie jest możliwe zakwalifikowanie zatrudnienia na stanowiskach dozoru ruchu oraz kierownictwa ruchu kopalń jako pracy górniczej, gdy nie była to praca „pod ziemią na stanowiskach dozoru”.

W podsumowaniu Sąd Najwyższy zasygnalizował, że szerokiemu ujęciu art. 50c ust. 1 pkt 5 – przez odniesienie go także do pracy na stanowiska w dozorze lub kierownictwie ruchu w kopalniach siarki i węgla brunatnego – sprzeciwia się aksjologia unormowań dotyczących emerytur górniczych (rekompensata za ciężką fizyczną pracę w niesprzyjających warunkach środowiskowych oraz poważnym ryzyku śmierci lub niezdolności do pracy) a także ogólna dyrektywa ścisłej wykładni przepisów.

Argument ten Sąd Najwyższy uznaje za trafny. Utrwalony jest w orzecznictwie Sądu Najwyższego pogląd, że pracą górniczą na odkrywce węgla brunatnego w art. 50c ust. 1 pkt 4 ustawy emerytalnej jest nie każda praca, która funkcjonalnie łączy

się z eksploatacją odkrywki w kopalni węgla brunatnego. Za prace górnicze w pkt 4 uznano tylko określony rodzaj prac i to wykonywanych na odkrywce, a sama praca na odkrywce traktowana była jak odpowiednik pracy na przodku w kopalni głębinowej (postanowienie Sądu Najwyższego z 13 stycznia 2022 r., II USK 404/21, LEX nr 3369776). Ponadto, pod pojęciem pracy górniczej rozumiano tylko prace polegające na wykonywaniu czynności bezpośrednio i ściśle związanych z wydobywaniem kopalin lub pozyskiwaniem złóż węgla brunatnego (por. wyroki Sądu Najwyższego: z 28 kwietnia 2010 r., I UK 339/09, LEX nr 607444 oraz z 22 kwietnia 2011 r., I UK 360/10, LEX nr 949021; postanowienie Sądu Najwyższego z 21 czerwca 2022 r., II USK 547/21, LEX nr 3454235). Stanowisko to ma oparcie w założeniu, zgodnie z którym przepisy normujące nabywanie prawa do emerytury górniczej muszą zaś być wykładane ściśle (por. wyroki Sądu Najwyższego: z 26 kwietnia 2017 r., I UK 578/16, LEX nr 2305921; z 13 lipca 2016 r., I UK 117/16, LEX nr 2096712; z 16 marca 2011 r., I UK 331/10, LEX nr 811826; z 28 kwietnia 2010 r., I UK 339/09, LEX nr 607444).

Przedstawione uwagi prowadzą do ogólnego wniosku, że nie stanowi pracy górniczej praca, które nie ma bezpośredniego związku z wydobywaniem kopalin lub pozyskiwaniem złóż węgla brunatnego, co wskazuje, że nie można tak zakwalifikować (jako pracy górniczej) pracy odwołującego się zatrudnionego w kopalni węgla brunatnego na stanowisku sztygara zmianowego na usytuowanym poza odkrywką oddziale eksploatacji samochodów lekkich.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 398¹⁶ oraz art. 108 § 1 i art. 98 § 1 k.p.c. w związku art. 398²¹ k.p.c. w związku z § 10 ust. 4 pkt 2 w związku z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (jednolity tekst: Dz.U. z 2023 r., poz. 1935).

[SOP]

[ał]

